

ก้าวทันข่าวชาวอดีต ฉบับที่ 24 การกำหนดค่าสอบบัญชี

สวัสดีครับ

เทศกาลสงกรานต์มาแล้ว เดือนเมษายนนี้เป็นเดือนแห่งความสุขเดือนหนึ่งและเป็นเดือนปีใหม่ไทยที่หลาย ๆ คนคิดจะได้เริ่มต้นทำสิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังเป็นเดือนที่บริษัทมหาชนส่วนใหญ่มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี และบริษัทจำกัดนอกตลาดทุนมีการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ซึ่งมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาวอดีตโดยตรงคือ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีปี 2557... ดังนั้น จึงถือเป็นช่วงเวลาที่ชาวอดีตต้องทบทวนและนำเสนอค่าสอบบัญชี

พวกเราคงได้ยิน ได้เห็น โดยตัวเราเอง หรือจากเพื่อนร่วมวิชาชีพว่า ค่าสอบบัญชีต่ำมาก และ ค่าสอบบัญชีของบ้านเราเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านก็พูดได้ว่าของเราต่ำกว่า ... ถึงเวลาหรือยังที่พวกเราต้องทบทวนว่า ที่ผ่านมา เรากำหนดค่าสอบบัญชีกันอย่างไร เราได้คำนึงถึงการทำงานตามมาตรฐานวิชาชีพเพื่อคงไว้ซึ่งคุณภาพงานสอบบัญชีและศักดิ์ศรีของผู้สอบบัญชีหรือไม่ เราได้สร้างความน่าเชื่อถือของผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี คุณค่าของงาน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสอบบัญชีอย่างไร เพื่อแสดงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ผู้มีหน้าที่กำกับดูแล ผู้ถือหุ้น และผู้ใช้งบการเงิน เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพสอบบัญชี และแต่งตั้งผู้สอบบัญชีโดยเน้นที่คุณภาพของผู้สอบบัญชีมากกว่าพิจารณาเพียงค่าสอบบัญชีต่ำเพียงอย่างเดียว ... ผมคิดว่าทุกคนต้องเริ่มที่ตัวเองก่อน ไม่ใช่จะโทษผู้อื่นอยู่ฝ่ายเดียว ตัวอย่างเช่น การเสนอค่าสอบบัญชีที่ต่ำกว่าคนเดิมอย่างมากเพื่อให้ได้งาน การกระทำแบบนี้ไม่สร้างคุณค่าแก่ตนเองและวิชาชีพสอบบัญชี ฉะนั้นเราควรมีความคิดใหม่โดยเสนอค่าสอบบัญชีตามเกณฑ์ที่เหมาะสมกับงานที่เราต้องทำ ..... มีอีกความเห็นที่ได้ยินกันอยู่เสมอก็คือ สภาวิชาชีพบัญชีฯช่วยกำหนดค่าสอบบัญชีขั้นต่ำ ผมคิดว่าการกำหนดค่าสอบบัญชีขั้นต่ำนั้นไม่เหมาะสม และไม่มีใครทำ ผู้ประกอบวิชาชีพควรต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าสอบบัญชีที่สะท้อนถึงงานที่ต้องปฏิบัติตามจำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ และอีกประเด็นหนึ่งซึ่งพวกเราควรกระทำคือการสื่อสารกับลูกค้าหรือกิจการเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีในบริการของผู้สอบบัญชี ทั้งนี้พวกเราก็ต้องร่วมด้วยช่วยกัน โดยเริ่มจากตัวเราเอง นั่นคือผู้สอบบัญชีต้องไปพบลูกค้า ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่กำกับดูแลอย่างน้อยปีละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นช่วงวางแผน ช่วงตรวจสอบ หรือช่วงสรุปผลการตรวจสอบ ถ้าเราไม่เคยไป

เราต้องเริ่มไป เพราะการที่ผู้บริหารไม่เคยพบผู้สอบบัญชีเลย ถือได้ว่าเป็นโอกาสที่เราจะอธิบายให้ผู้บริหารตระหนักถึงคุณค่างานของเรา แล้วเราจะเสนอปรับค่าสอบบัญชีได้อย่างไร เพราะผู้บริหารรู้เพียงว่าเรคือคนเซ็นตั้งข้อบกพร่องกระดาษแผ่นหนึ่งเพื่อปะหน้างบการเงินแล้วนำไปยื่นต่อหน่วยงานราชการ ซึ่งเป็นใครก็ได้ไม่มีความแตกต่างกัน ฉะนั้น เขาจึงเลือกผู้สอบบัญชีที่เสนอค่าสอบบัญชีถูกไว้ก่อน ... พวกเราได้ยินคงปวดใจนี้หรือค่าธรรมเนียมของผู้ประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

ถึงเวลาแล้วที่เราต้องมาเริ่มที่ตนเองก่อนว่า เราจะกำหนดค่าสอบบัญชีกันอย่างไร โดยหลักเกณฑ์พื้นฐานนั้น ทุกคนต้องกำหนดค่าสอบบัญชีโดยพิจารณาจากต้นทุนบวกกำไร บางคนมีต้นทุนสูงแต่บางคนมีต้นทุนต่ำ แต่ผมเชื่อว่าถ้าเราเป็นผู้สอบบัญชีในกลุ่มเดียวกันซึ่งมีกลุ่มลูกค้าเดียวกัน ต้นทุนจะไม่แตกต่างกันมาก เช่น กลุ่มผู้สอบบัญชีอิสระปฏิบัติงานคนเดียว กลุ่มผู้สอบบัญชีสำนักงานขนาดเล็ก เป็นต้น ฉะนั้นค่าสอบบัญชีขั้นต่ำที่ทุกคนจะเสนอราคาจะใกล้เคียงกันหากเป็นผู้สอบบัญชีในกลุ่มเดียวกัน นั่นคือเท่ากับต้นทุน แต่การเสนอราคาค่าสอบบัญชีจะแตกต่างกันด้วยส่วนของกำไร ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าลูกค้าเต็มใจจ่ายหรือไม่ ซึ่งเขาจะเต็มใจจ่ายเมื่อเขาเห็นคุณค่าของผลงานของเรา ... เมื่อมาพิจารณาค่าสอบบัญชีขั้นต่ำที่เท่ากับต้นทุน ผู้สอบบัญชีจะมีต้นทุนการตรวจสอบที่ใกล้เคียงกันถ้าทุกคนทำตามมาตรฐานการสอบบัญชี แล้วเราจะรู้ต้นทุนได้อย่างไร? ... การกำหนดต้นทุนนั้น เราต้องประมาณการเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของทีมงานทั้งหมดและอัตราต้นทุนของพนักงานแต่ละระดับ ซึ่งโดยปกติแล้วต้นทุนของพนักงานแต่ละระดับนั้นจะประกอบด้วยเงินเดือนของพนักงานบวกด้วยการปันส่วนค่าใช้จ่ายของสำนักงาน ผมขอฉายภาพการทำประมาณการต้นทุนและค่าสอบบัญชีตามนี้

ตำแหน่ง	ชั่วโมงการปฏิบัติงาน	อัตราต้นทุน	ต้นทุน	➔	ต้นทุน
ผู้สอบบัญชี	15	1,000	15,000		ต้นทุน
ผู้ช่วยอาวุโส	50	250	12,500		ต้องการกำไร
ผู้ช่วย	50	150	7,500		20%
รวม	115		35,000		ค่าสอบบัญชี
					42,000 บาท

ผมเข้าใจว่า ในกรณีส่วนใหญ่อาจจะสอบถามค่าสอบบัญชีเดิม แล้วมาทำการประมาณค่าสอบบัญชีแบบคร่าว ๆ ตามท้องตลาด (ตัดราคากันแบบ red ocean เพื่อให้ได้ลูกค้า) และไม่เห็นถึงความจำเป็นต้องทำประมาณการตามแบบข้างต้น แต่ถ้าท่านลองทำประมาณการตามตัวอย่างเพื่อเสนอราคาค่าสอบบัญชี ผมคิดว่าท่านอาจตกใจว่าท่านเสนอค่าสอบบัญชีที่ผ่านมาต่ำเวอร์ไปไหม หรืองานที่ท่านทำอยู่ขาดทุนเข้าเนื้อแบบเจ็บตัว ยกเว้นท่านเป็นคนทำงานแบบไม่ได้มาตรฐานโดยไม่แคร์ภาพลักษณ์ของวิชาชีพสอบบัญชี..... เรามาเปลี่ยนโหมดเป็น white ocean กันเถอะ และเลิกทำแบบเดิม ๆ เสียที